

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ

การมีส่วนร่วมในการจัดการขยะมูลฝอยในครัวเรือนของ
ประชาชนในเขตเทศบาลเมืองแม่โจ้ อำเภอสันทราย
จังหวัดเชียงใหม่

ผู้เขียน

นางสาวรัตติกาล อินทอง

ปริญญา

ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (การจัดการมนุษย์กับสิ่งแวดล้อม)

อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระ ศาสตราจารย์เกียรติคุณ ดร.มนัส สุวรรณ

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาความรู้ ความเข้าใจและพฤติกรรมกาทั้งและ
การจัดการขยะมูลฝอยในครัวเรือนของประชาชน การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการขยะ
มูลฝอยในครัวเรือนและปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการขยะมูลฝอย
ในครัวเรือน รวมทั้งปัญหา อุปสรรคและแนวทางการจัดการขยะมูลฝอยของชุมชนเทศบาลเมืองแม่
โจ้ อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ โดยศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างในเขตเทศบาลเมืองแม่โจ้ด้วยวิธีการ
สุ่มตัวอย่างอย่างง่ายจากครัวเรือนชุมชนเทศบาลเมืองแม่โจ้ จำนวน 382ครัวเรือน และศึกษาจาก
กลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลักที่เลือกไว้ โดยใช้แบบสอบถามสำหรับตัวแทนของสมาชิกในครัวเรือนใน
เทศบาลเมืองแม่โจ้ ใช้การสัมภาษณ์สำหรับกลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลัก ในส่วนของการวิเคราะห์ข้อมูลใช้
วิธีการแจกแจงความถี่ร้อยละ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และใช้ไคว์แสดควร์ในการวิเคราะห์
ความสัมพันธ์ระหว่างการมีส่วนร่วมในการจัดการขยะมูลฝอยในครัวเรือนของประชาชนกับความรู้
ความเข้าใจ ความตระหนัก การรับรู้ข่าวสาร บทบาทของผู้นำชุมชน การรณรงค์และการเข้าร่วมเป็น
สมาชิกกลุ่ม/องค์กรของเทศบาล มีผลการศึกษาดังนี้

ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจและความตระหนักเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอยอยู่ในระดับสูงแต่ไม่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการจัดการขยะมูลฝอยในครัวเรือนในเขตเทศบาลเมืองแม่โจ้ มีพฤติกรรมการคัดแยกขยะมูลฝอยในครัวเรือนก่อนนำออกทิ้งและนำไปกำจัดต่อไป สำหรับการมีส่วนร่วมต่อการจัดการขยะมูลฝอยในครัวเรือนของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองแม่โจ้พบว่ามียุ้งแต่ไม่มากนัก ทั้งนี้เพราะขาดการเปิดโอกาสให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการขยะมูลฝอยในทุกขั้นตอน

ปัจจัยด้านการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอยในชุมชน ด้านบทบาทของผู้นำชุมชน ด้านการรณรงค์และด้านการเข้าร่วมเป็นสมาชิกกลุ่ม/องค์กรของเทศบาล ไม่ได้มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการขยะมูลฝอยในครัวเรือน

แนวทางในการส่งเสริมบทบาทและการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของชุมชนต่อการจัดการขยะมูลฝอยในชุมชนที่ได้จากการศึกษาคือการสร้างความตระหนักให้ประชาชนในชุมชนเห็นถึงความสำคัญและผลกระทบของปัญหาสิ่งแวดล้อมส่งเสริมและกระตุ้นให้ทุกครัวเรือนได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมที่เกี่ยวกับการจัดการปัญหาขยะในชุมชนอย่างต่อเนื่องและส่งเสริมทุกหมู่บ้านอย่างจริงจัง เปิดโอกาสให้ประชาชนทุกคนได้แสดงความคิดเห็น ร่วมคิดหาแนวทางการแก้ไขและการควบคุมไม่ให้ปริมาณขยะมูลฝอยมีเพิ่มขึ้น

Independent Study Title The People Participation in Household on the Wastes Management in Maejo Municipality, Sansai District, Chiang Mai Province

Author Miss Rattikan Intong

Degree Master of Arts (Man and Environmental Management)

Independent Study Advisor Professor Emeritus Dr. Manat Suwan

ABSTRACT

In this study, the researcher aims to study: 1) the level of knowledge understanding and behaviors desertion and waste management of the people in household, 2) people participation in household waste management, 3) the influential factors towards people participation in household waste management and 4) the proposing of community waste management problems and solution of Maejo Municipality, Sansai District, Chiang Mai Province. The sample group was selected by the use of simple random sampling technique from 382 households in Maejo Municipality. A set of questionnaires and interviewing format were used to collect data from the key informants, identified as the agent of family in Maejo Municipality. The data were analyzed by using frequency distribution, percentage, standard deviation and the relationship among people participation in household wastes management with the factors of information received, the community is leader, the solid waste management campaign and the member of organization were analyzed by Chi – square.

The understanding and awareness about waste management of the people were at high level but they were also not influential towards people participation in household waste

management. In the households, people have the behaviors in sorting wastes before disposal. For the people participation in household waste management was rarely found due to the lack of opportunity to people every step of participation.

Information received, the community leader, the solid waste management campaign and the member of organization have us relationship with the people participation in household solid wastes management.

The solution determination for developing the trends and measures to promote roles and increase participation degree of the community stakeholders in the solid wastes management is create a sense of environmental awareness for the community members. Encouraging every household in having opportunity to participate in household waste management.